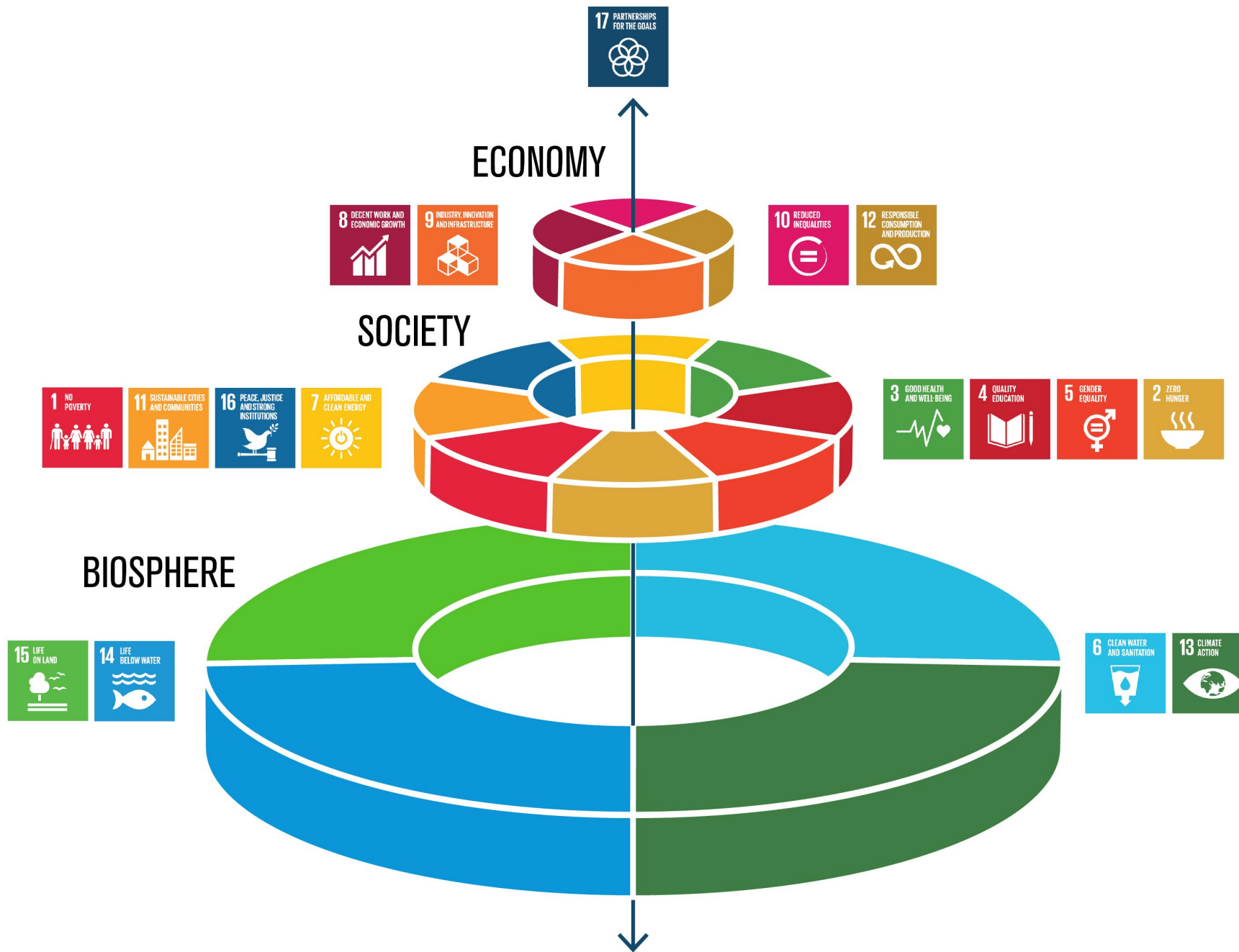

Delaktighet och inflytande för hållbar utveckling

”Undervisningen behöver ge eleverna verktyg att nu och i framtiden kunna göra självständiga och reflekterade val i olika hållbarhetsfrågor. Det handlar om att ge elever **delaktighet och inflytande** över undervisningen”

Vad är delaktighet inom Hållbar utveckling?

- Att förstå och få uppleva hur man som enskild person kan påverka och ha inflytande över små och stora frågor i ett demokratiskt samhälle.
- Att väcka elevers engagemang och vilja att bidra till en hållbar utveckling.
- Forskning framhåller också vikten av att elevernas upplevelse av inflytande och delaktighet inte bara är framåtsyftande utan även något som de ska få erfara i den aktuella stunden.
- Stärka elevernas tilltro till den egna förmågan att göra skillnad

Både tidigare granskningar och denna senaste (2022) visar att elevers delaktighet och inflytande i utbildningen behöver stärkas i stort.

Vad har undersökts?

Skolinspektionen har därför bland annat granskat om eleverna genom aktiv delaktighet ges möjlighet att utveckla förtrogenhet med demokratiska arbetsformer och om eleverna upplever att undervisningen i hållbar utveckling ger dem möjlighet att göra medvetna etiska ställningstaganden.

Skolinspektionen har också granskat om undervisningen synliggör att det finns många olika perspektiv, värden och intressen kopplade till hållbarhetsfrågor och i vilken grad undervisningen förmedlar färdiga och ”rätta” svar i förhållande till hållbar utveckling.

Hållbarhetsfrågor – flera inriktningar

- Formella forum; t ex elevråd, klassråd, matråd
- Inflytande över undervisningens innehåll
- Demokratisk representation

Handlingskraft och engagemang. Hur tar vi reda på det eleverna är intresserade av och hur mycket måste vi som lärare styra?

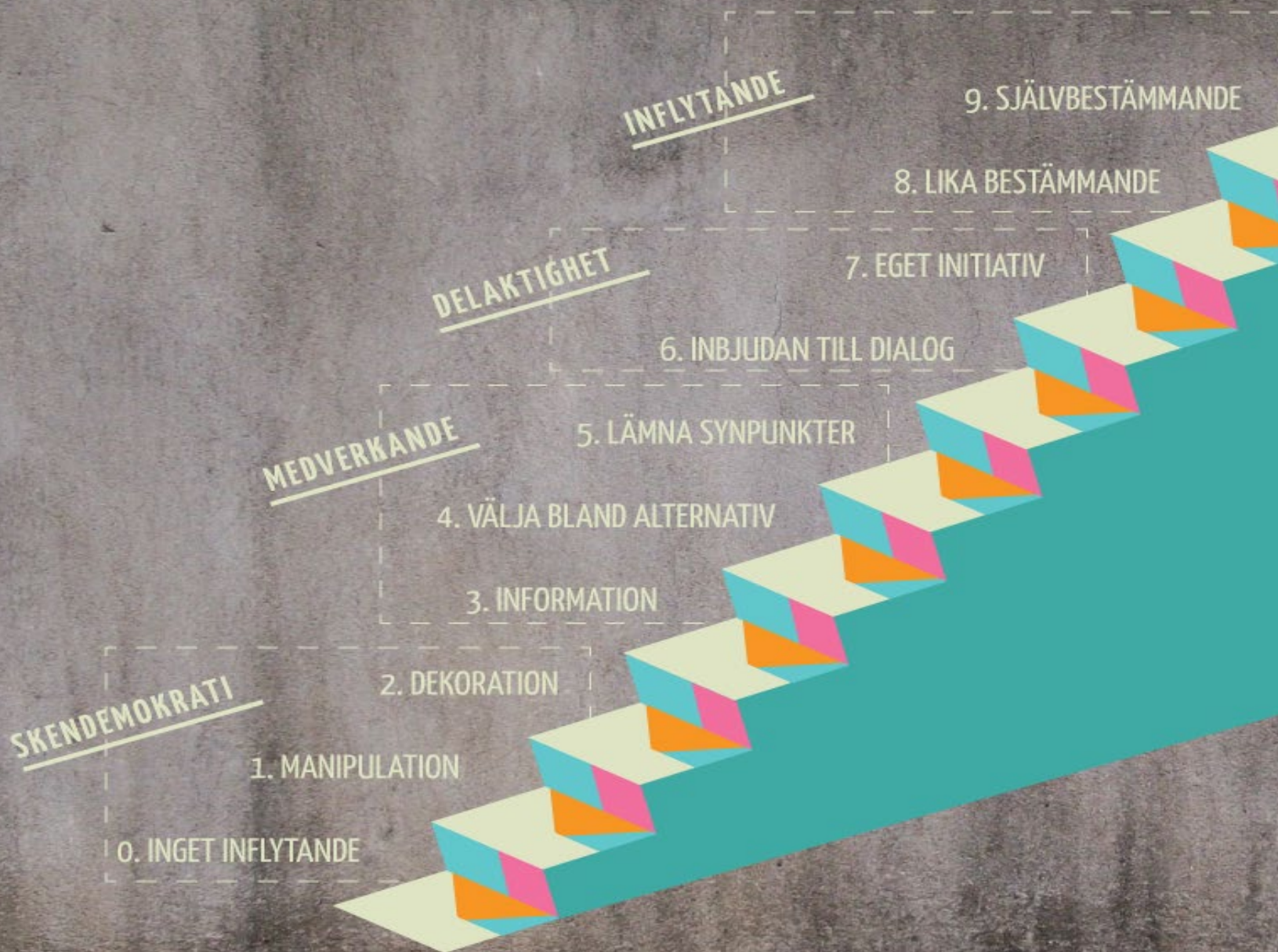

Samtala i din grupp om hur er planering för undervisning i hållbar utveckling ser ut

- Täcker ni alla områden i det holistiska perspektivet; dvs biosfär, ekonomi och socialt? Har de en bra fördelning?
- Vad behöver läggas till?
- Finns det något som görs på flera håll? I något annat ämne? Hur fördelar ni innehållet smart över BÅDE de ämnen som har hållbar utveckling inom sitt centrala innehåll och de som inte har det.

INFLYTANDETRAPPAN

Inflytandetrappan/delaktighetstrappan och hållbarhet:

Börja med att bekanta er med trappans olika steg...

Utgångsläge

”Eleverna kommer snart. En planering för hur ni ska starta med hållbarhetsfokus under den här terminen finns på plats för er skola eller ditt ämne. Skolinspektionens rapport visar på att elevernas delaktighet i att påverka innehållet är generellt för låg. Oavsett var er planering kan placeras in i delaktighetstrappan finns troligen utrymme för förbättring”

- Var hamnar olika aktiviteter i er hållbarhetsundervisning? Tänk in några konkreta aktiviteter på olika nivåer. Arbeta med åtminstone en var i gruppen
- Vad kan förändras så att momenten ni planerar lyfts en eller ett par nivåer högre ? Hjälps åt med era resp innehåll.

Tänk vidare på...

... att det finns förändringar som inte kräver massor av tid för att genomföras!

...vilka förändringar som är möjliga i ett kortare och ett längre perspektiv.

...vad kräver inblandning av rektor/ledning?

...vad kräver ett ämnesövergripande perspektiv? Vilka bör du samverka med?

... hur får vi in eleverna som resurs? (hur kan eleverna t ex praktiskt medverka med sina kunskaper och intressen för att berika undervisningen)

... hur får vi med dessa frågor i en eventuell miljödiplomering för skolan? T ex grön flagg?

